

نام و نام خانوادگی: .....

مقطع و رشته: متوسطه اول - پایه هفتم

تاریخ امتحان: ۱۴۰۲/۰۳/

اداره ی آموزش و پرورش شهر تهران منطقه ۶ تهران

دبیرستان غیردولتی پسرانه سرای دانش واحد حافظ

آزمون خرداد ماه سال تحصیلی ۱۴۰۲-۱۴۰۱

نام درس: ادبیات فارسی

نام دبیر: نوروزی

مدت امتحان:

ردیف	سوالات	بارم
۱	ابیات و جملات زیر را به فارسی روان برگردانید. گفت: چراغ از بهر کوردلانِ تاریک اندیش است تا به من تنه زنند و سبوی مرا نشکنند. ماه فروماند از جمال محمد سرو نباشد به اعتدال محمد در میان جمع، گشاده‌رو بود و در تنهایی، سیمایی محزون و متفکر داشت. اسکندر در اثنای سفر به شهری رسید و از گورستان عبور کرد، سنگ مزارها را خواند و به حیرت فرو رفت پدر را گفتم: از ای‌نان، یکی سر بر نمی دارد که دوگانه ای بگزارد. چنان خواب غفلت برده اند که گوی‌ی نخفته اند که مرده اند.	۴
۲	معنی کلمات داده شده را بنویسید. اسوه: قرین: فراگرفتن: کردگار:	۲
۳	منظور شاعر از «آسمان مثل یک تبسم شد» چیست؟ روشن و گرم و زندگی پرداز / آسمان مثل یک تبسم شد	۰/۱۵
۴	غلط های املایی را بیابید و صحیح آن ها را روبروی شان بنویسید. الف) جهان جمله فروق روی حق دان. ب) در عیام طفولیت متعبد و شب خیز بودم. ج) آب های ذلال و سرد و گواری فهم و دانایی.	۰/۷۵
۵	هر اثر را به نویسنده آن متصل کنید؟ الف) خانه ای برای شب سعدی ب) رگبار کلمات محمد جواد محبت ج) بوستان شیخ محمود شبستری د) گلشن راز نادر ابراهیمی	۱
۶	آرایه های ابیات و جملات زیر را بیابید و آنها را مشخص کنید. ابر و باد و مه و خورشید و فلک در کارند / تا تو نانی به کف آری و به غفلت نخوری صد هزاران دام و دانه است ای خدا / ما چو مرغان حریص بی نوا	۲

	زندگی بر تو می زند لبخند / هست وقت شکفتنت امروز من اینجا چون نگهبانم تو چون گنج / تو را آسودگی باید مرا رنج	
۰/۷۵	با توجه به ابیات به سوالات پاسخ دهید. تو را دانش و دین رهاند درست در رستگاری ببایدت جست چو خواهی که یابی ز هر بد رها سر اندر نیاری به دام بلا بوی در دو گیتی ز بد رستگار نکو کار گردی بر کردگار الف: ابیات بالا در چه قالبی سروده شده اند؟ ب) مفهوم مصراع اول «بیت اول» چیست؟ ج) کلمات قافیه در «بیت سوم» کدامند.	۷
۱	واژه های ساده و غیرساده را مشخص کنید. روز، دست، ورقه، خاکی، سخنرانی، نمادین، شاگرد، کاغذ، گوش، تخته	۸
۱	ترکیب های وصفی و اضافی را مشخص کنید. درخت بلوط، احساس خوب، افراد سرشناس، صدای بلند، مرتبای زردآلو، اسم من	۹
۰/۷۵	برای هر کلمه، یک هم خانواده بنویسید. مطمئن، سؤال، قصه، توجه	۱۰
۱/۲۵	در جمله های زیر نهاد، مفعول و متمم را معین کنید. شناسنامه ما، عمر حقیقی ما را تعیین نمی کند. فرصت های خوب و عزیز می گذرند. دانش آموزان شهید رجایی را دوست داشتند. آفتاب برگل ها و سبزه ها می تابد.	۱۱

فارسی هفتم

ج سوال ۱:

گفت: چراغ از بهر کوردلانِ تاریک اندیش است تا به من تنه زنند و سبوی مرا نشکنند.

چراغ برای انسان های گمراه و بداندیش است که من را ببینند و به من برخورد نکنند و به کوزه من آسیب نرسانند

ماه فروماند از جمال محمد سرو نباشد به اعتدال محمد

ماه در برابر زیبایی پیامبر شگفت زده می شود. درخت سرو که به قد و قامت معتدل و زیبا معروف است، در برابر

قامت دلربای پیامبر زیبایی اش به چشم نمی آید

در میان جمع، گشاده رو بود و در تنهایی، سیمایی محزون و متفکر داشت.

در بین مردم خوش اخلاق و چهره ای خندان داشت و هنگام تنهایی ناراحت بود و بسیار فکر می کرد.

اسکندر در اثنای سفر به شهری رسید و از گورستان عبور کرد، سنگ مزارها را خواند و به حیرت فرو رفت

اسکند هنگام سفرس به شهری رسید و از قبرستان گذر کرد و سنگ قبرها را خواند و بسیار متعجب شد.

پدر را گفتم: از اینان، یکی سر بر نمی دارد که دوگانه ای بگذارد. چنان خواب غفلت برده اند که گویی نخفته اند که مرده اند.

به پدرم گفتم: از این افراد حتی یک نفر هم بیدار نمی شود تا نماز صبح بخواند. آن چنان در خواب غفلت و بی

خبری فرو رفته اند که انگار خواب نیستند، بلکه مرده اند

ج سوال ۲:

اسوه: الگو - نمونه	قرین: جفت	عنايت: توجه	ظلمت: تاریکی
فراگرفتن: آموختن - یاد گرفتن	کردگار: خداوند	حاجت: نیاز	آفاق: کرانه ها

ج سوال ۳:

هوا صاف و آفتابی شد

ج سوال ۴:

فروغ - ایام - زلال

ج سوال ۵:

خانه ای برای شب (نادر ابراهیمی) - بوستان (سعدی) - گلشن راز (شیخ محمود شبستری) - رگبار کلمات (محمدجواد محبت)

ج سوال ۶:

ابر و باد و مه و خورشید و فلک در کارند / تا تو نانی به کف آری و به غفلت نخوری

مراعات نظیر - واج آرایی - تشخیص

صد هزاران دام و دانه است ای خدا / ما چو مرغان حریص بی نوا

کنایه - تشبیه - مراعات نظیر

زندگی بر تو می زند لبخند / هست وقت شکفتنت امروز

تشخیص - کنایه

من اینجا چون نگهبانم تو چون گنج / تو را آسودگی باید مرا رنج

جناس - تشبیه - تضاد

ج سوال ۷:

الف) مثنوی

ب) دانش و دین نجات دهنده انسان هستند

ج) کردگار - رستگار

ج سوال ۸:

ورقه، خاکی، سخنرانی، نمادین، تخته (غیر ساده)

روز، دست، شاگرد، کاغذ، گوش، (ساده)

ج سوال ۹:

احساس خوب، افراد سرشناس، صدای بلند، (وصفی)

مرتبای زردآلو، درخت بلوط، اسم من (اضافی)

ج سوال ۱۰:

اطمینان - مساله - قصص - موجه

جواب سوال ۱۱:

شناسنامه ما، عمر حقیقی ما را تعیین نمی کند. (شناسنامه ما - نهاد) (عمر حقیقی ما - مفعول)

فرصت های خوب و عزیز می گذرند. (فرصت های خوب و عزیز - نهاد)

دانش آموزان شهید رجایی را دوست داشتند. (دانش آموزان - نهاد) (شهید رجایی - مفعول)

آفتاب برگل ها و سبزه ها می تابد. (آفتاب - نهاد) (گل ها - متمم)